

6 Литература и средства обучения

6.1 Основная литература:

1. Лекции по ортопедической стоматологии: учебное пособие / под ред. проф. Т.И. Ибрагимова. – М., 2010. – 208 с.
2. Ортодонтические аппараты. Головкин Н.В. – Киев, 2008.
3. Ортодонтия. Персин Л. С. – М., 2009.
4. Основы ортодонтии. Митчелл Л. / пер. с англ. под ред. Ю.М. Малыгина. – М., 2010. – 336 с.
5. Руководство по ортодонтии. Хорошилкина Ф.Ю. – М., 2008.

6.2 Дополнительная литература:

1. Диагностика, лечение и профилактика стоматологических заболеваний. Яковлев В.И., Трофимова Е.К. – Минск, 1995.
2. Ортопедическая стоматология. Гаврилов Е.И., Оксман И. – М., 1996.

6.3 Средства обучения:

Использование современных методов обучения, технических средств обучения, слайдов, видеофильмов.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ
САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ**

ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ БЕРУ

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

**ОРТОДОНТИЯ КОНСТРУКЦИЯСЫН
ДАЙЫНДАУ ТЕХНИКАСЫ**

0304000 - «СТОМАТОЛОГИЯ» мамандығы

0304023 - «Дантист» біліктілігі

Сағат көлемі - 54

Астана 2010

Автор:

1. Д.О. Мырзаева – «Түркістан медицина колледжі» МКҚК арнайы пәндер оқытушысы, циклдік әдістемелік комиссия төрайымы;

2. Ш.Н. Жұманов – «Түркістан медицина колледжі» МКҚК арнайы пәндер оқытушысы.

Сарапшы:

Б.Д. Мұхамбетова – Түркістан қаласының штаттан тыс бас стоматологы, біліктілігі жоғары санатты дәрігер-стоматолог.

1 Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар республикалық орталығы мен «Түркістан медицина колледжі» МКҚК ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН.

2 Алғаш рет ЕНГІЗІЛГЕН.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 0304000 - «Стоматология» мамандығы 0304023 - «Дантист» біліктілігі бойынша 2010 жылғы Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2011 жылғы 5 тамызындағы № 604 бұйрығымен бекітілген

4 Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса

Выбор образовательных технологий должен быть обусловлен спецификой содержания предмета «Техника изготовления ортодонтических конструкций», направлен на формирование у обучающихся знаний, умений и навыков в технике изготовления протезов при зубочелюстных аномалиях (см. ГОСО, образовательную программу).

При проведении практических занятий предусматривается деление групп на подгруппы численностью обучающихся не более 8 человек.

При обучении рекомендуется использование современной учебно-методической литературы, новых учебных и справочных пособий, электронных учебников, мультимедийных обучающих программ.

5 Контроль планируемого результата обучения

В соответствии с ГОСО по специальности 0304000 - «Стоматология» классификации 0304023 - «Дантист» контроль освоения типовой программы по дисциплине предусматривает проведение промежуточной аттестации, формой которой является зачет.

дуг Бегга (лайт-уайер), биопрогрессивная техника Риккетса, техника сдвоенных дуг Джонсона (твин-арч).

Практическое занятие. Овладеть этапами изготовления современных дуговых аппаратов. Овладеть техникой изготовления легких дуг Бегга (лайт-уайер), биопрогрессивной техникой Риккетса и сдвоенных дуг Джонсона (твин-арч техника).

Тема 2.8 Понятие о технике Эджуайз (брекет- системе). Показания и противопоказания к применению брекетов

Понятие о брекет системе. Принцип действия брекет- системы. Показания и противопоказания к применению брекетов. Виды брекетов. Фиксация брекетов к зубам. Результаты лечения.

Практическое занятие. Определить показания к применению брекетов. Приклеивать брекет к зубам. Фиксировать ортодонтические дуги при помощи лигатур. Применять эластические тяги. Применять ретейнеры.

Тема 2.9 Аппараты функционального и смешанного действия. Направляющая коронка Катца, коронка Катца с накусочной пластинкой на небной части, пластинка с накусочной поверхностью, регуляторы Френкеля типа (1, 2, 3), активаторы и obturators

Принципы действия аппаратов функционального и смешанного действия.

Отличительные особенности и назначения конструктивных элементов регуляторов функции Френкеля (I,II,III) типа. Механизм воздействия аппарата на рост челюсти. Показания к применению коронки Катца с направляющей петлей и механизм действия аппарата. Этапы изготовления коронки Катца с направляющей петлей. Показания к применению obturators.

Практическое занятие. Изготовить коронку Катца с направляющей петлей. Применить правила изгибания, паяния направляющей петли к коронке и перемычек между петлей и коронкой. Отбелить и обработать конструкцию.

Раздел 3 Протезирование в детском возрасте

Тема 3.1 Техника изготовления и особенности ортопедических конструкций в детском возрасте

Особенности ортопедических конструкций в детском возрасте. Разновидности и способы замещения дефектов коронки зуба и зубного ряда. Показания к применению различных конструкций зубных протезов у детей. Особенности изготовления ортопедических конструкций в детском возрасте. Особенности съемных пластиночных протезов-аппаратов.

Расположения язычной и вестибулярных дуг, петель. Виды детских протезов: вкладки, коронки (временные, постоянные), штифтовые зубы детские, профилактические аппараты, мостовидные протезы, съемные протезы.

Практическое занятие. Применять на практике протезированию в периоде молочного прикуса. Обладать техникой изготовления детских протезов: вкладок, коронок (временные, постоянные), штифтовые зубы детские, профилактические аппараты, мостовидные протезы, съемные протезы.

МАЗМҰНЫ

1. Түсініктеме жазба	6
2. Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері	6
3. Пәннің тақырыптық жоспары және мазмұны	8
4. Білім беру үдерісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар	13
5. Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау	13
6. Әдебиеттер және оқу құралдары	14

Осы үлігілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

Осы үлгілік оқу бағдарламасы 0304000 - «Стоматология» мамандығы, 0304023 - «Дантист» біліктілігі бойынша Қазақстан Республикасының 2010 жылғы Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына (бұдан әрі - МЖМБС) сәйкес әзірленді.

Оқу уақытының жалпы көлемі 54 сағат, оның ішінде:

- теориялық сабақтарға – 20 сағат;
- практикалық сабақтарға – 34 сағат бөлінген.

Тараулар мен тақырыптар тізбесі оқып-үйрену қажетті болып табылады және қысқарту тарапынан өзгертулер енгізілмейді, тарауларды (тақырыптарды) тереңдету (немесе) кеңейту тарапынан өзгертулер енгізілуі мүмкін.

Тарауларды оқып-үйренуге бөлінген оқу уақытының көлемі тек ұсыныс ретінде ғана, мазмұнын сақтай отырып өзгертулер енгізілуі мүмкін.

Білім алушыларда базалық, кәсіптік және арнайы құзыреттіліктерді қалыптастыруға байланысты МЖМБС-на сәйкес модульді оқыту құрылымы енгізілді. Білім беру ұйымының оқу жұмыс бағдарламаларын жасау кезінде үлгілік оқу жоспарында бөлінген оқу уақытының көлемін, циклге берілген (ҚР МЖБС 4.05.148-2010 «Орта білім. Техникалық және кәсіптік білім беру. Негізгі ережелер») оқу уақытының көлемін сақтай отырып, 15-25%-ға өзгертуге құқық береді.

Үлгілік оқу бағдарламасы «Анатомия», «Физиология», «Патологиялық анатомия», «Патологиялық физиология» «Алмалы-салмалы және алынбайтын протездер жасау техникасы», «Тіс аурулары мен тіс хирургиясы» пәндері бойынша білім алушылардың біліміне, іскерліктеріне және дағдыларына негізделген.

Оқу бағдарламасы дантисттерді даярлау талаптары мен міндеттеріне сәйкес жасалынған.

Пәннің міндеті әртүрлі жастағы балалардың тіс-жақ сүйегінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктерін, балаларда кездесетін тіс-жақ ақауларының түрлерін, бала жасында қолданылатын алмалы-салмалы және алынбайтын конструкциялық протездерді жасау әдістерін үйрету болып саналады.

Үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру кезінде дидактикалық материалдар мен көрнекі құралдарды, кестелерді, оқулықтар мен оқу-әдістемелік құралдарды қолдану ұсынылады.

2 Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері

Білім бағдарламасында және стандартта жоспарланған оқыту нәтижелері	Үлгілік оқу бағдарламасында жоспарланған нәтижелер
Білім алушы: Базалық: БҚ 1. Қазіргі компьютерлік технологиялар жайлы және оларды қазіргі медицинада қолдану жайлы түсінігі болуда, кәсіптік қызметте қазіргі ақпараттық технологияларды қолдана білуде;	Пәнді оқып білудің нәтижесінде білім алушы: - балалардағы тіс-жақ жүйесінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктерін; - тіс-жақ ақауларының, деформацияларының жіктелуін және емін;

Тема 2.4 Способ изготовления и применения аппаратов для устранения вредных привычек

Принцип действия ортодонтических аппаратов для устранения вредных привычек. Показания к изготовлению аппаратов для устранения вредных привычек. Способ изготовления аппаратов. Применение вестибулярной пластмассовой пластинки, съёмной пластинки на верхнюю челюсть с отходящей от нее плоскостью из пластмассы или проволочными петлями.

Практическое занятие. На практике уметь применять перчатки или жесткие локтевые повязки. Изготовить вестибулярную пластмассовую пластинку для устранения сосания губ. Уметь моделировать из воска плоскость, отходящую от съёмной пластинки на верхней челюсти, заменить на пластмассу.

Тема 2.5 Изготовление и применение съёмных механических аппаратов

Принцип действия и техника изготовления съёмных механических аппаратов. Разновидность съёмных конструкций механического действия. Показания съёмных конструкций механического действия к применению в клинике. Показания и противопоказания к применению съёмной пластинки с вестибулярной дугой и расширяющим винтом.

Практическое занятие. Уметь изготавливать съёмную пластинку с вестибулярной дугой и расширяющим винтом. Владеть техникой изготовления аппарата Хургиной. Готовить базис небной пластинки с кламмерами. Устанавливать расширяющий винт, заменить воск на пластмассу, обработать, отполировать протез.

Тема 2.6 Несъёмные механические аппараты, используемые при лабиальном смещении зубов

Принцип действия несъёмных механических аппаратов. Разновидность несъёмных конструкций механического действия. Виды ортодонтических стационарных дуг, винтов, колец с вариантами пружин, трубок, зацепных крючков, петель, рычагов, штанг. Показания несъёмных конструкций механического действия к применению в клинике. Особенности изготовления ортодонтических коронок и колец. Правило паяния указанных конструктивных элементов в зависимости от направлений и перемещения зубов.

Практическое занятие. Владеть техникой изготовления колец и коронки. Припаивать трубку к ортодонтической коронке. Изгибать пружину и стандартную дугу. Припаять к стандартной дуге зацепные крючки. Отбелить и обработать аппарат.

Тема 2.7 Усовершенствованные дугообразные (современные) аппараты. Техника Лайтваера (аппарат Бегга). Аппарат Джонсона. Биопрогрессивная техника Рикетса

Принцип действия современных дуговых аппаратов.

Показания к применению современных дуговых аппаратов, в зависимости от вращательных действий, направлении наклона, перемещения. Виды несъёмных ортодонтических аппаратов с применением брекет-систем. Техника изготовления легких

Тема 1.3 Методы обследования ортодонтических и ортопедических больных

Основные методы обследования стоматологического ортодонтического и ортопедического больного. Правила заполнения амбулаторной карты. Дополнительные методы обследования ортодонтического и ортопедического больного.

Практическое занятие. Обследовать ортодонтического стоматологического больного с применением следующих методов: расспрос, осмотр (антропометрия зубных рядов, краниометрия). Исследовать состояние зубов и прикуса. Заполнить зубную формулу ребенка. Уметь поставить диагноз по классификации аномалий зубочелюстной системы Калвелеса.

Раздел 2 Характеристика ортодонтических аппаратов и их применения. Изготовление ортодонтических аппаратов

Тема 2.1 Классификация ортодонтических аппаратов. Механизм действия ортодонтических аппаратов

Активные и пассивные ортодонтические аппараты. Съёмные, несъёмные и комбинированные ортодонтические аппараты. Корректирующие, стимулирующие, расширяющие, суживающие, направляющие, смешанные и ретенционные ортодонтические аппараты.

Практическое занятие. Ознакомление с аппаратами, предназначенные для исправления положения отдельных зубов, для нормализации соотношения зубных рядов, для расширения зубной дуги, для уменьшения и сужения зубной дуги. Ознакомления с аппаратами смешанного действия. Ознакомления с механизмом действия ортодонтических аппаратов.

Тема 2.2 Способы изготовления ортодонтических аппаратов

Общие конструктивные элементы изготовления ортодонтических аппаратов. Основные опорно-удерживающие приспособления (коронки, кольца). Вспомогательные фиксирующие части (крючки, трубки). Регулирующие части аппаратов.

Практическое занятие. Уметь изготовить коронки, кольца, каппы.

Выбирать на практике конструкции аппаратов: опорно-удерживающие приспособления (коронки, кольца), фиксирующие части (крючки, трубки), регулирующие части. Уметь изготовить базис съёмных ортодонтических аппаратов из воска, заменить на пластмассу, устанавливать расширяющий винт, выгибать различные кламмера.

Тема 2.3 Способ изготовления и применения вестибулярных и оральных дуг

Принцип действия ортодонтических вестибулярных и оральных дуг. Показание к применению вестибулярных и оральных дуг. Способ изготовления вестибулярных и оральных дуг.

Практическое занятие. Уметь изгибать дугу. Гнуть петли. Уметь изгибать на практике из ортодонтической проволоки вестибулярные и оральные дуги.

БК 2. Организмдегі ағзалар мен жүйелердің қалыпты және патологиялық жағдайдағы құрылымын, жалпы даму белгілерін білуде;

БК 3. Жақ-бет аумағының және тістердің анатомия-физиологиялық ерекшеліктерін.

Кәсіптік:

КҚ 1. Коммуникативтік дағдыларды меңгеру, кәсіптік қызметте және күнде-лікті алған білімдерін қолдана отырып, этика-деонтология қағидалары негізінде емделушілермен, олардың туыс-қандарымен, әріптестермен қатымқатынас жасау дағдыларын меңгеруде;

КҚ 2. Стоматологиялық науқасты тексерудің негізгі және көмекші әдістерін меңгеруде;

КҚ 3. Клиникалық пәндерді оқыту негізінде алған білімдерін пайдалана білуде және тұқым қуалайтын аурулардың түрлері жайлы білімді меңгеруде;

КҚ 4. Науқастарда аурудың симптомдарын анықтап, алдын ала стоматологиялық диагноз қоюды, әртүрлі жастағы науқасқа күтім жасай білуде.

Арнайы:

АҚ 1. Ортодонтиялық және ортопедиялық науқастарды тексеруде;

АҚ 2. Тіс-жақ ақауларын жіктеуде, және диагноз қоюда;

АҚ 3. Науқасқа ортодонтиялық ем жасау үшін конструкцияларды таңдай білуде;

АҚ 4. Механикалық, функционалдық және құрама әсерлері бар ортодонтиялық аппараттарды дайындауда, қолдануда;

АҚ 5. Балалар үшін алмалы-салмалы және алынбайтын ортопедиялық протездер жасауда, қолдануда;

АҚ 6. Тіс-жақ ақауларын емдеуді, тіс дамуындағы ақаулардың алдын алуда, тіс-түйіс ақауларын емдеуде;

АҚ 7. Тіс пен ауыз қуысы ауруларының алдын алу үшін санитариялық-ағарту жұмыстарын жүргізуде **құзырлы болуы қажет.**

- ортодонтиялық аппараттардың жіктелуін;

- ортодонтиялық ем кезінде тіндерде болатын өзгерістерді;

- тіс-жақ ақауларының этиологиясын, клиникасын және емін;

- тістердің даму аномалияларын;

- тіс-жақ жүйесі дамуының туа біткен ақаулары кезіндегі жақсүйектердің және тіс қатарының деформациясын;

- тістүйіс ақауларын;

- ортодонтиялық аппараттарды дайындаудың клиника-зертханалық кезеңдерін;

- балаларға жасалынатын ортопедиялық конструкциялардың ерекшеліктерін және оларды дайындау әдістерін **білуі тиіс.**

- ортодонтиялық аппараттарды дайындауды;

- алмалы-салмалы механикалық аппараттарды дайындауды, оларды қолдануды;

- алынбайтын механикалық аппараттарды дайындауды, оларды қолдануды;

- функционалдық және құрама әсері бар аппараттарды дайындауды, оларды қолдануды;

- балаларға қолданылатын протездерді дайындауды;

- тіссіз ауыз қуысы сілемей қабығының жағдайын бағалай білуді **үйреніп алуы қажет.**

3 Пәннің тақырыптық жоспары және мазмұны

3.1 Пәннің тақырыптық жоспары

p/c №	Күндізгі оқу нысанындағы оқу уақытының көлемі (сағат)			
	Тараулар мен тақырыптардың атауы	Орта буынды мамандар деңгейі		
		Барлығы	Теория	Практика
1	2	3	4	5
1	Кіріспе. Балалардағы тіс-жақ жүйесінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Тіс- жақ ауытқулары және оларды тексеру әдістері	10	6	4
1.1	Балалардағы тіс-жақ жүйесінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері	3	2	1
1.2	Тіс- жақ ауытқуларының этиологиясы мен патогенезі. Тіс-жақ ауытқуларының жіктелуі	3	2	1
1.3	Ортодонтиялық және ортопедиялық науқастарды тексеру әдістері	4	2	2
2	Ортодонтиялық аппараттардың сипаттамасы мен оларды қолдану. Ортодонтиялық аппараттарды дайындау	40	12	28
2.1	Ортодонтиялық аппараттарының жіктелуі. Ортодонтиялық аппараттардың әсер ету механизмі	6	2	4
2.2	Ортодонтиялық аппараттарды дайындау тәсілдері	6	2	4
2.3	Вестибулярлық және ауыз протездерін дайындау тәсілдері және оларды қолдану	3	1	2
2.4	Зиянды әдеттерді жоюға арналған аппараттарды дайындау және оларды қолдану	3	1	2
2.5	Алмалы-салмалы механикалық аппараттарды дайындау және оларды қолдану	3	1	2
2.6	Тістердің ерінге қарай ығысуы кезінде қолданылатын алынбайтын механикалық аппараттар	3	1	2

2.8	Понятие о технике Эджуайз. (брекет-системе). Показания и противопоказания к применению брекетов.	5	1	4
2.9	Аппараты функционального и смешанного действия. Направляющая коронка Катца, коронка Катца с накусочной пластиной на небной части, пластинка с накусочной поверхностью, регуляторы Френкеля (1, 2, 3), активаторы и обтураторы.	6	2	4
3	Протезирование в детском возрасте	4	2	2
3.1	Техника изготовления и особенности ортопедических конструкций в детском возрасте.	4	2	2
	Контрольная работа			
	Всего	54	20	34

3.2 Содержание типовой учебной программы дисциплины

Раздел 1 Введение. Анатомо-физиологические особенности зубочелюстной системы у детей. Зубочелюстные аномалии и методы их обследования

Тема 1.1 Анатомо-физиологические особенности зубочелюстной системы у детей

Анатомо-физиологические особенности зубочелюстной системы у детей. Понятие о молочном, смешанном и постоянном прикусе. Влияние осложненного кариеса, заболевания ЛОР-органов и вредных привычек на развитие зубочелюстной аномалии. Сроки прорезывания молочных и постоянных зубов.

Практическое занятие. Применяют на практике знания об анатомо-физиологических особенностях зубочелюстной системы у детей. Определить значение функции жевания, глотания, дыхания и речи в формировании зубочелюстной, челюстно-лицевой и системы всего организма. Различать виды прикуса. Их роль в профилактике зубочелюстных аномалий. Определить признаки ортогнатического прикуса.

Тема 1.2 Этиология и патогенез зубочелюстных аномалий. Классификации аномалий зубочелюстной системы

Этиология и патогенез зубочелюстных аномалий. Профилактические мероприятия проводимые для предупреждения зубочелюстных аномалий.

Классификация аномалий зубочелюстной системы у детей по Энгло, по Кальвелису, по Симону, по Катцу, по Курляндскому.

Практическое занятие. Подготовить материалы для проведения беседы с больными. Различать классификации зубочелюстных аномалий по авторам.

3 Тематический план и содержание дисциплины

3.1 Тематический план дисциплины

№ п/п	Количество учебного времени при очной форме обучения (час)			
	Наименование разделов и тем	Уровень специалиста среднего звена		
		всего	теория	практика
1	2	3	4	5
1	Введение. Анатомо-физиологические особенности зубочелюстной системы у детей. Зубочелюстные аномалии и методы их обследования	10	6	4
1.1	Анатомо-физиологические особенности зубочелюстной системы у детей	3	2	1
1.2	Этиология и патогенез зубочелюстных аномалий. Классификации аномалий зубочелюстной системы	3	2	1
1.3	Методы обследования ортодонтических и ортопедических больных	4	2	2
2	Характеристика ортодонтических аппаратов и их применения. Изготовления ортодонтических аппаратов	40	12	28
2.1	Классификация ортодонтических аппаратов. Механизм действие ортодонтических аппаратов	6	2	4
2.2	Способы изготовления ортодонтических аппаратов	6	2	4
2.3	Способ изготовления и применения вестибулярных и оральных дуг	3	1	2
2.4	Способ изготовления и применения аппаратов для устранения вредных привычек	3	1	2
2.5	Изготовление и применение съемных механических аппаратов	3	1	2
2.6	Несъемные механические аппараты используемые при лабиальном смещении зубов	3	1	2
2.7	Усовершенствованные дугообразные (современные) аппараты. Техника Лайтваера (аппарат Бегга). Аппарат Джонсона. Биопрогрессивная техника Рикетса	5	1	4

2.7	Жетілдірілген доға тәрізді (заманға сай) аппараттар. Лайтваер-техникасы (Бегга аппараты). Джонсон аппараты. Рикетстің биопрогрессивті техникасы	5	1	4
2.8	Эджуайз-техникасы (брекет жүйесі) туралы түсінік. Брекетті қолдану көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері	5	1	4
2.9	Функционалдық және аралас әсер ететін аппараттар. Бағыттауыш Катц сауыты, таңдай бөлігінде тістеуіш пластинкасы бар Катц сауыты, тістеуіші бар пластинка, Френкель реттегіштері (1, 2, 3), активаторлар мен обтураторлар	6	2	4
3	Бала жасындағы протездеу	4	2	2
3.1	Балаларда қолданылатын ортопедиялық конструкцияларды дайындау техникасы және олардың ерекшеліктері	4	2	2
	Бақылау жұмысы			
	Барлығы:	54	20	34

3.2 Пәннің үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

1 тарау Кіріспе. Балалардағы тіс-жақ жүйесінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Тіс- жақ ауытқулары және оларды тексеру әдістері

1.1 тақырып Балалардағы тіс- жақ жүйесінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері

Балалардағы тіс-жақ жүйесінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Сәбилік, аралас, тұрақты тістүйістер жайлы түсінік. Асқынған тісжегінің, ЛОР-ағзалары ауруларының және зиянды әдеттердің тіс-жақ ақауларының пайда болуына тигізетін әсері. Уақытша және тұрақты тістердің жарып шығу мерзімдері. Физиологиялық тістүйістің түрлері.

Практикалық сабақ: Балалардың тіс-жақ жүйесінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері туралы алған білімдерін практикада қолдану. Шайнау, жұту, тыныс алу, сөйлеу қызметтерінің тіс- жақ жүйесінің, бет- жақ сүйектерінің және жалпы организм жүйелерінің қалыптасуына тигізетін әсерін анықтау. Тістүйістің түрлерін ажырату. Ортогнатиялық тістүйіс белгілерін анықтау.

1.2 тақырып Тіс- жақ ауытқуларының этиологиясы мен патогенезі. Тіс-жақ ауытқуларының жіктелуі

Тіс- жақ ауытқуларының этиологиясы мен патогенезі. Тіс-жақ ауытқуларының ал-

дын алу шаралары. Балаларда тіс-жақ ауытқуларының (Энгель, Кальвеллис, Симон, Катц және Курляндский бойынша) жіктелуі.

Практикалық сабақ: Науқастармен сұхбат жүргізу үшін материалдарды дайындау. Тіс-жақ ауытқуларын авторлар бойынша жіктеу.

1.3 тақырып Ортодонтиялық және ортопедиялық науқастарды тексеру әдістері

Стоматологиялық ортодонтиялық және ортопедиялық науқасты тексерудің негізгі әдістері. Науқастың амбулатория картасын толтырудың ережелері. Ортодонтиялық және ортопедиялық науқасты тексерудің қосымша әдістері.

Практикалық сабақ: Келесі әдістерді қолдана отырып ортодонтиялық стоматологиялық науқасты тексеру: сұрастыру, қарап тексеру (тіс қатарының антропометриясы, краниометрия). Тістердің және тістүйістердің жағдайын анықтау. Нәрестенің тіс формуласын толтыру. Кальвелистің жіктелуі бойынша тіс-жақ ауытқуларына диагноз қою.

2 тарау Ортодонтиялық аппараттардың сипаттамасы мен оларды қолдану. Ортодонтиялық аппараттарды дайындау

2.1 тақырып Ортодонтиялық аппараттардың жіктелуі. Ортодонтиялық аппараттардың әсер ету механизмі

Белсенді және пассивті ортодонтиялық аппараттар. Алмалы-салмалы, алынбайтын және құрама ортодонтиялық аппараттар. Түзететін, ширектейтін, кеңейтетін, тарылтатын, бағыттайтын, аралас және ретенциялық ортодонтиялық аппараттар.

Практикалық сабақ: Жеке тістердің орнын түзету, тіс қатарларының өзара орналасуын қалыпқа келтіру, тіс доғаларын кеңейту, тіс доғасын тарылту және кішірейту үшін қолданылатын аппараттармен танысу. Қос функциялы аппараттармен танысу. Ортодонтиялық аппараттардың әсер ету механизмімен танысу.

2.2 тақырып Ортодонтиялық аппараттарды дайындау тәсілдері

Ортодонтиялық аппараттарды дайындаудың жалпы конструкциялық элементтері. Негізгі тірек-ұстап тұрушы құрылғылар (жасанды сауыт, сақина тәрізді құрылғы). Көмекші қатайту бөліктері (ілмектер, түтікшелер). Аппараттардың реттегіш бөліктері.

Практикалық сабақ: Жасанды сауыт, сақина тәрізді ортодонтиялық құрылғылар дайындай білу. Практикада аппараттардың конструкциясын таңдау: тірек- ұстап тұрушы құрылғыларды (жасанды сауыт, сақина тәрізді), қатайтатын бөліктерді (ілмектер, түтікшелер), реттегіш бөліктерді таңдау. Балауыздан алмалы-салмалы ортодонтиялық аппараттар базисін дайындау, оны пластмассаға ауыстыруды, кеңейтетін бұрандаға орнату, әртүрлі кламмерлерді дайындау.

2.3 тақырып Вестибулалық және ауыз протездерін дайындау тәсілдері және оларды қолдану

Ортодонтиялық вестибулалық және ауыз протездерінің әсер ету принципі.

современные информационные технологии в профессиональной деятельности;

БК 2. Знать строения органа и систем организма в норме и в патологии, признаки общего развития;

БК 3. Знать анатомо-физиологические особенности челюстно-лицевой области и зубов.

Профессиональными:

ПК 1. Владеть коммуникативными навыками общения с пациентами, их родственниками, коллегами на основе этико-деонтологических принципов;

ПК 2. Знать основные и вспомогательные методы обследования стоматологического больного;

ПК 3. Использовать базовое знания полученное при изучении клинических предметов и обладать знаниями о видах наследственной болезней;

ПК 4. Уметь выявлять клинические симптомы, ставить стоматологический диагноз, проводить мотивированный уход за больными разных возрастных групп;

Специальными:

СК 1. Обследовать ортодонтических и ортопедических больных.

СК 2. Классифицировать зубо-челюстные аномалии и ставить диагноз;

СК 3. Выбирать конструкции для ортодонтического лечения больных.

СК 4. Изготовить и применять ортодонтические аппараты механического, функционального и комбинированного действия;

СК 5. Изготовить и применять съемные и несъемные ортопедические протезы для детей;

СК 6. Лечить челюстно-лицевые деформации, проводить профилактику аномалии развития зубов и прикуса;

СК 7. Проводить санитарно-просветительную работу для предупреждения заболеваний зубов и полости рта.

- классификацию зубочелюстных аномалий, деформаций и их лечение;

- классификацию ортодонтических аппаратов;

- изменения в тканях при ортодонтическом лечении;

- этиологию, клинику и лечение зубочелюстных аномалий;

- аномалии развития зубов;

- деформации челюстей и зубных рядов при врожденных пороках развития зубо-челюстной системы;

- аномалии прикуса;

- клинико- лабораторные этапы изготовления ортодонтических аппаратов;

- особенности ортопедических конструкций в детском возрасте и их изготовления;

умеет:

- изготавливать ортодонтические аппараты;

- изготавливать и применять съемные механические аппараты;

- изготавливать и применять несъемные механические аппараты;

- изготавливать и применять аппараты функционального и комбинированного действия;

- изготавливать протезы в детском возрасте;

- оценить состояние слизистой оболочки полости рта при полной потере зубов.

1 Пояснительная записка

Настоящая Типовая учебная программа разработана в соответствии с Государственным общеобязательным стандартом образования (далее – ГОСО) по специальности 0304000 - «Стоматология» квалификации 0304023 - «Дантист».

Перечень разделов и тем является обязательным для изучения и не может быть изменен в сторону уменьшения, но может быть изменен в сторону углубления и (или) расширения изучаемых тем (разделов).

Количество учебного времени на изучение разделов носит рекомендательный характер и может быть изменено при сохранении содержания образования по дисциплине.

Согласно ГОСО введена структура модульного обучения с уклоном на формирование у обучающихся базовых, профессиональных и специальных компетенций. При разработке рабочих учебных программ организация образования имеет право изменять объём учебного времени, выделенного в типовом учебном плане на изучение дисциплины в пределах 15-25%, при сохранении объёма учебного времени, отведенного на цикл (ГОСО РК 4.05-2008 «Образование среднее. Техническое и профессиональное. Основные положения»).

Настоящая Типовая учебная программа базируется на знаниях, умениях и навыках, полученных учащимися при изучении предметов «Анатомия», «Физиология», «Патологическая анатомия», «Патологическая физиология», «Техника изготовления съёмных и несъёмных протезов», «Болезни зубов и хирургия зубов» и т.д.

Учебная программа разработана в соответствии с квалификационными требованиями и задачами подготовки дантиста.

Задачей дисциплины является изучение анатомо-физиологических особенностей зубочелюстной системы детей на разных этапах развития, классификаций зубочелюстных аномалий у детей, методов изготовления съёмных и несъёмных конструкций, ортодонтических аппаратов в детском возрасте.

При реализации настоящей Типовой учебной программы рекомендуется использовать дидактические и наглядные пособия плакаты, диапозитивы, учебные и учебно-методические пособия.

2 Планируемые результаты обучения дисциплины

Результаты обучения, запланированные в стандарте и образовательной программе.	Результаты, запланированные в типовой учебной программе.
Обучающийся должен обладать следующими компетенциями: Базовыми: БК 1. Иметь представление о современных компьютерных технологиях и их применении в современной медицине, использовать	В результате изучения дисциплины обучающийся знает: - анатомо-физиологические особенности зубочелюстной системы у детей;

Вестибулалық және ауызға арналған доғаларды қолдану көрсетімдері. Оларды дайындау тәсілдері.

Практикалық сабақ: Доғаны июдi үйрену. Ілмектерді майыстыру, ортодонтиялық сымдардан вестибулалық және ауызға арналған доғаларды ию.

2.4 тақырып Зиянды әдеттерді жоюға арналған аппараттарды дайындау тәсілдері және оларды қолдану

Зиянды әдеттерді жоюға арналған аппараттардың әсер ету принципі. Зиянды әдеттерді жоюға арналған аппараттарды дайындау көрсетімдері. Бұл аппараттарды дайындау тәсілі. Вестибулалық пластмассалық пластинканы, жоғары жақсүйекке пластмассадан дайындалған өзінен көлбеу жазықтықта жататын немесе сым ілмегінен тұратын алмалы-салмалы пластинканы қолдану.

Практикалық сабақ: Қолғап немесе қатты шынтақ таңғыштарын практикада қолдана білу. Ернін соруды тоқтату үшін вестибулалық (кіреберістік) пластмассалық пластинканы дайындау. Балауыздан жоғары жаққа көлбеу жазықтықта жататын пластинканы үлгілеу және оны пластмассаға ауыстыру.

2.5 тақырып Алмалы-салмалы механикалық аппараттарды дайындау және оларды қолдану

Алмалы-салмалы механикалық аппараттардың әсер ету принципі және оларды дайындау техникасы. Механикалық әсері бар алмалы-салмалы конструкциялардың түрлері. Механикалық әсері бар алмалы-салмалы конструкцияларды клиникада қолдану көрсетімдері. Алмалы-салмалы вестибулалық доғаны және кеңейтетін бұрандамасы бар пластинканы қолдану көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері.

Практикалық сабақ: Вестибулалық доғасы және кеңейтетін бұрандамасы бар алмалы-салмалы пластинканы дайындай білу. Хургина аппаратын дайындау техникасын меңгеру. Кламмерлерден таңдай пластинкасының базисін дайындау. Кеңейтетін бұрандаманы орнату, балауызды пластмассаға ауыстыру, протезді өңдеу, жылтырату.

2.6 тақырып Тістердің ерінге қарай ығысуы кезінде қолданылатын алынбайтын механикалық аппараттар

Алынбайтын механикалық аппараттардың әсер ету принципі. Механикалық әсер етуші алынбайтын аппараттардың түрлері. Ортодонтиялық стационарлық доғалардың, бұрандамалардың, сақина тәрізді құрылғылардың, түтікшелердің, ілмектердің, ілмектұзақтардың және т.б. құрылғылардың түрлері. Механикалық әсер етуші алынбайтын аппараттарды клиникада қолдану көрсетімдері. Ортодонтиялық жасанды сауыттар мен сақина тәрізді құрылғыларды дайындау ерекшеліктері. Құрылғы элементтерін тістердің бағыты мен жылжуына қарай дәнекерлеу ережесі.

Практикалық сабақ: Ортодонтиялық сақиналар мен жасанды сауыттарды дайындау техникасын меңгеру. Ортодонтиялық тіс сауытына түтікшелерді дәнекерлеу. Серпімдіні және стандартты доғаны ию. Стандартты доғаға ілгіш ілмекті дәнекерлеу. Аппаратты ағарту және жылтырату.

2.7 тақырып Жетілдірілген доға тәрізді (заманға сай) аппараттар. Лайтваерт-техникасы (Бегга аппараты). Джонсон аппараты. Риккетстің биопрогрессивті техникасы

Қазіргі заманға сай доға тәрізді аппараттардың әсер ету принципі.

Қазіргі заманға сай доға тәрізді аппараттарды айналып қозғалу қасиетіне байланысты, иілуіне, орнын ауыстыру қасиетіне қарай қолдану көрсетімдері.

Брекет-жүйесімен бірге қолданылатын алынбайтын ортодонтиялық аппараттардың түрлері. Бегга доғасын (лайт-уайер), биопрогрессивті Риккетс техникасын, Джонсонның қабатталған (твин-арч) доғасын дайындау техникасын меңгеру.

Практикалық сабақ: Қазіргі заманға сай доға тәрізді аппараттарды дайындау кезеңдерін меңгеру. Бегга доғасын (лайт-уайер), Риккетстің биопрогрессивті техникасын, Джонсонның қабатталған доғасын (твин-арч) дайындау техникасын меңгеру.

2.8 тақырып Эджуайз-техникасы (брекет жүйесі) туралы түсінік. Брекетті қолдану көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері

Брекет-жүйесі жайлы түсінік. Брекет-жүйесінің әсер ету принциптері.

Брекеттерді қолдану көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Брекеттердің түрлері. Брекеттерді тістерге бекіту. Емдеу нәтижелері.

Практикалық сабақ: Брекеттерді қолдану көрсетімдерін анықтау. Брекеттерді тістерге жапсыру. Лигатураның көмегімен ортодонтиялық доғаны бекіту. Эластикалық тартқыштарды қолдану. Ретейнерлерді қолдану.

2.9 тақырып Функционалдық және аралас әсер ететін аппараттар. Бағыттауыш Катц сауыты, таңдай бөлігінде тістеуіш пластинкасы бар Катц сауыты, тістеуіші бар пластинка, Френкель реттегіштері (1, 2, 3), активаторлар мен обтураторлар

Функционалдық және аралас ортодонтиялық аппараттардың әсер ету принципі. Френкель реттегіштерінің (1, 2, 3) конструкциялық элементтерінің айрықша ерекшеліктері және оларды қолдану. Жаксүйектің өсуіне аппараттың тигізетін әсері. Бағыттауыш ілмегі бар Катц сауытын қолдану көрсетімдері және аппараттың әсер ету механизмі. Бағыттауыш ілмегі бар Катц сауытын дайындау кезеңдері. Обтураторларды қолдану көрсетімдері.

Практикалық сабақ: Бағыттауыш ілмегі бар Катц сауытын дайындау. Ию, бағыттауыш ілмекті сауытқа дәнекерлеу және ілмек пен сауыт арасын қосу ережелерін қолдану. Конструкцияны ағарту және жылтырату.

3 тарау Бала жасындағы протездеу

3.1 тақырып Балаларда қолданылатын ортопедиялық конструкцияларды дайындау техникасы және олардың ерекшеліктері

Бала жасындағы ортопедиялық конструкциялардың ерекшеліктері. Тіс сауыты және тіс қатарындағы ақауларды қалпына келтірудің түрлері мен тәсілдері. Балаларға конструкциясы әртүрлі тіс протездерін қолдану көрсетімдері. Балаларға ортопедиялық конструкцияны дайындау ерекшеліктері. Алмалы-салмалы пластинкалық протездері.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	18
2. Планируемые результаты обучения дисциплины.	18
3. Тематический план и содержание дисциплины	20
4. Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса	25
5. Контроль планируемого результата обучения.	25
6. Литература и средства обучения	26

Настоящая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

Авторы:

1. Мирзаева Д.О. – преподаватель специальных дисциплин, председатель цикловой методической комиссией ГKKП «Туркестанский медицинский колледж»;

2. Джуманов Ш.Н. – преподаватель специальных дисциплин ГKKП «Туркестанский медицинский колледж».

Эксперт:

Мухамбетова Б.Д. – главный внештатный стоматолог города Туркестана, врач-стоматолог высшей квалификационной категории.

1 РАЗРАБОТАНА и ВНЕСЕНА ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки и ГKKП «Туркестанский медицинский колледж».

2 ВВЕДЕНА впервые.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования 2010 года по специальности 0304000 - «Стоматология» с квалификацией 0304023 - «Дантист».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом Министерства здравоохранения Республики Казахстана от 5 августа 2010 г. № 604.

дердің- аппараттардың ерекшеліктері.

Тіл және вестибулалық доғалар мен ілмектердің орналасуы. Балаларға арналған протездер: салмалар, сауыттар (уақытша, тұрақты), штифті тістер, профилактикалық аппараттар, көпір тәрізді протездер, алмалы-салмалы протездер.

Практикалық сабақ: Сәбилік тістүйіс кезеңіндегі протездеуді практикада қолдану. Балаларға арналған протездерді дайындау техникасын меңгеру: салмалар, сауыттар (уақытша, тұрақты), штифті тістер, профилактикалық аппараттар, көпір тәрізді протездер және алмалы-салмалы протездер.

4 Білім беру үдерісін ұйымдаструға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар

Білім беру технологиясын таңдау «Ортодонтия конструкциясын дайындау техникасы» пәні мазмұнының ерекшеліктеріне байланысты болады және білім алушының дантист құзерттілігі шеңберінде тіс-жақ аномалиялары кезінде протездерді дайындау техникасы бойынша білімін, іскерлігін және дағдыларын қалыптастыруға бағытталуы қажет (МЖМБС, білім беру бағдарламасын қараңыз).

Практикалық сабақтар өткізу кезінде топты, білім алушылардың саны 8 адамнан тұратын топшаларға бөлу қарастырылған.

Оқыту кезінде қазіргі заманғы оқу-әдістемелік әдебиеттерді, жаңа оқу және анықтама құралдарын, электронды оқулықтарды, мультимедиялық оқыту бағдарламаларын қолдану ұсынылады.

5 Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау

0304000 - «Стоматология» мамандығы, 0304023 - «Дантист» біліктілігі бойынша МЖМБС-на сәйкес пән бойынша үлгілік оқу бағдарламасын меңгеруді бақылау сынақ түріндегі аралық аттестацияны өткізу қарастырылған.

6 Әдебиеттер және оқу құралдары

6.1 Негізгі әдебиеттер:

1. Лекции по ортопедической стоматологии: учебное пособие / под ред. проф. Т.И. Ибрагимова. – М., 2010. – 208 с.
2. Ортодонтические аппараты. Головкин Н. В. – Киев, 2008.
3. Ортодонтия. Персин Л. С. – М., 2009.
4. Основы ортодонтии. Митчелл Л. / пер. с англ. под ред. Ю.М.Малыгина. – М., 2010. – 336 с.
5. Руководство по ортодонтии. Хорошилкина Ф.Ю. – М., 2008.

6.2 Қосымша әдебиеттер:

1. Диагностика, лечение и профилактика стоматологических заболеваний. Яковлев В.И., Трофимова Е. К. – Минск, 1995.
2. Ортопедическая стоматология. Гаврилов Е. И., Оксман И. – М., 1996.

6.3 Оқу құралдары:

Оқытудың қазіргі әдістерін, оқытудың техникалық құралдарын, слайдтарды, бейнефильмдерді қолдану.

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТЕХНИЧЕСКОЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ТЕХНИКА ИЗГОТОВЛЕНИЯ ОРТОДОНТИЧЕСКИХ КОНСТРУКЦИЙ

Специальность: 0304000 - «СТОМАТОЛОГИЯ»

Квалификация: 0304023 - «Дантист»

Объем часов - 54

Астана 2010